

Министерство образования и науки Украины

Севастопольский национальный технический университет

МАТЕРИАЛЫ
ВСЕУКРАИНСКОЙ НАУЧНО-МЕТОДИЧЕСКОЙ
КОНФЕРЕНЦИИ

Современные аспекты
финансового управления
экономическими процессами

5 - 8 сентября 2007 г.

Севастополь 2007

Министерство образования и науки Украины
Севастопольский национальный технический университет

**СОВРЕМЕННЫЕ АСПЕКТЫ
ФИНАНСОВОГО УПРАВЛЕНИЯ
ЭКОНОМИЧЕСКИМИ ПРОЦЕССАМИ**

Материалы Всеукраинской научно-методической конференции
5-8 сентября 2007г., г.Севастополь

Севастополь 2007

УДК 336.13.012.24 (477)

Редакционная коллегия:

Е.В. Пашков – д-р. техн.наук, проф., первый проректор СевНТУ, председатель организационного комитета конференции;

А.Ф. Белинский – канд.эконом.наук, доц., декан факультета Экономики и менеджмента СевНТУ

В.И. Плаксин – д-р эконом.наук, проф. СевНТУ

А.П. Вожжов – канд.эконом.наук, доц. СевНТУ

Т.М. Одинцова – канд.эконом.наук, доц. СевНТУ

И.В. Колесова – канд.эконом.наук, доц. СевНТУ

Н.А. Глухова – ст.преподаватель СевНТУ

Научный редактор Т.М. Одинцова – канд.эконом.наук, доц.

Сучасні аспекти фінансового управління економічними процесами: Матеріали Всеукр. наук.- метод. конф., м.Севастополь, 5-8 вересня 2007р. – Севастополь: Вид-во СевНТУ, 2007.-312с.

До збірника увійшли матеріали доповідей аспірантів, учасників Всеукраїнської науково-методичної конференції «Сучасні аспекти фінансового управління економічними процесами», яка відбулась у Севастопольському національному технічному університеті 5-8 вересня 2007р.

Відповідальність за зміст і орфографію матеріалів конференції несуть автори.

Современные аспекты финансового управления экономическими процессами: Материалы Всеукр. науч.-метод. конф., г.Севастополь, 5-8 сентября 2007г. – Севастополь: Изд-во СевНТУ, 2007.-312 с.

В сборник вошли материалы докладов аспирантов, участников Всеукраинской научно-методической конференции «Современные аспекты финансового управления экономическими процессами», которая состоялась в Севастопольском национальном техническом университете 5-8 сентября 2007г.

Ответственность за содержание и орфографию материалов конференции несут авторы

© Издательство СевНТУ

2007

рівня доларизації та комплексного підходу до вирішення проблем у монетарній, бюджетній та банківській системах.

В Україні процес виникнення доларизації та його стрімкий розвиток є наслідком економічної нестабільності і високої інфляції у 1992-1994 рр., а також намагань резидентів диверсифікувати і захистити свої активи від небезпеки, викликані знеціненням національної валюти. При цьому протягом 1993-1995 рр. спостерігалось валютне заміщення, під час якого долар США в Україні виконував функції платежу, обігу та заощадження. Макроекономічна стабілізація 1996-1999 рр. не привела до значного зниження рівня доларизації в Україні. Не дивлячись на постійне зростання ВВП протягом останніх років, рівень доларизації в країні залишається досить високим. За нашими підрахунками, на кінець 2006 р. доларизація економіки перевищувала позначку у 40%. Це дає всі підстави віднести Україну до країн з високим ступенем доларизації.

Основними напрямками державної політики, які мають першочергове значення для зниження рівня доларизації в Україні можуть бути: *у бюджетній системі*: ліквідація дефіциту державного бюджету шляхом збалансування доходів і витрат при його прийнятті та виконанні; посилення контролю за надходженням податків до державного бюджету; зменшення розміру зовнішніх запозичень державою на міжнародних ринках позичкових капіталів; *у монетарній системі*: зниження і збереження низьких темпів інфляції у країні шляхом зменшення участі НБУ на валютному ринку; стабільність валютного курсу гривні та уникнення різких його коливань; збереження політики режиму регульованого валютного курсу; часткова лібералізація руху капіталу шляхом надання дозволу комерційним банкам розміщувати кошти на міжнародних грошових ринках. Така лібералізація також дасть НБУ змогу зменшити обсяги своєї участі в міжбанківському валютному ринку; сприяння розвитку альтернативних банківським депозитам фінансових інструментів; *у банківській системі*: заборона здійснення розрахунків у валюті між резидентами і нерезидентами на внутрішньому ринку держави; розробка Національним банком відповідних заходів, які для комерційних банків матимуть рекомендаційний характер щодо зниження відсоткових ставок за валютними депозитами, оскільки заборона на відкриття депозитів у іноземній валюті призведе до розповсюдження найменш бажаної форми доларизації - обігу готівкової іноземної валюти; заборона комерційним банкам надавати споживчі кредити в іноземній валюті, до яких можна віднести кредити на придбання нерухомості, купівлю автомобілів, побутової техніки тощо.

Відмітимо, що основні заходи, спрямовані на зменшення рівня доларизації в Україні повинні здійснюватись в банківській системі, оскільки саме там органи монетарної влади можуть впливати на її рівень прямо через зміни норм пруденційного характеру. Високий ступінь доларизації економіки дуже часто стимулюється "короткозорою" політикою державних управлінців саме в цьому секторі економіки. Але обов'язковою умовою є необхідність комплексного підходу до регулювання монетарної, бюджетної і банківської секторів економіки. Реалізація вказаних рекомендацій, сприятиме вирішенню важливого завдання - зниження рівня доларизації в Україні.

УДК 336.71

І.Г. Брітченко,

д-р економ. наук, проф. кафедри маркетингу
Полтавський університет споживчої кооперації України

СУЧАСНІ НАПРЯМКИ ДОСЛІДЖЕННЯ БАНКІВСЬКИХ МЕХАНІЗМІВ ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ В УКРАЇНІ

На сучасному етапі розвитку економічних досліджень банківських механізмів управління фінансовими процесами в економіці України можна виділити актуальність наступних напрямків наукових досліджень, які дають адекватну відповідь на сучасні виклики, що до її подальшого розвитку:

1. Дослідження шляхів розширення асортименту банківських продуктів при одночасному вдосконаленні існуючих. Даний напрямок наукових досліджень є найбільш важливим для практичного впровадження та найбільш ефективним внаслідок специфіки функціонування мультиплікаційного ефекту при функціонуванні банківського капіталу. Саме цей напрямок створює найбільш сприятливі умови для розвитку, поглиблення та підвищення конкурентоспроможності банківської системи України. Основними шляхами розвитку цього напрямку представляються наступні вектори:

- вдосконалення існуючих механізмів банківського споживчого кредитування шляхом впровадження нових методик адаптації банківських кредитів до різних потреб та різних верств населення;

- розширення асортименту та інтенсифікація банківських операцій з цінними паперами, активна участь комерційних банків у формуванні афektивного та дієздатного ринку цінних паперів в Україні.

2. Дослідження шляхів подальшої інтеграції банківської системи України у світову та європейську банківську систему. Особливо актуальними є ті напрямки інтеграції, які забезпечують мінімізацію втрат капіталу національної банківської системи та можливий перерозподіл світових грошових потоків на користь процесів суспільного відтворення в Україні. Можливими векторами цього напрямку можуть бути:

- стимулювання розвитку закордонних філій українських комерційних банків;

- залучення іноземних інвестицій в банківську систему України;

- інтеграція банківської системи України до єдиної європейської валюти;

- створення економічних інструментів боротьби та запобігання застосування та функціонування міжнародних механізмів відмивання брудних коштів за допомогою банківської системи України.

3. Дослідження передумов та напрямків підвищення капіталу українських комерційних банків. Основні вектори:

- напрямки підвищення розміру власного капіталу українських банків;
- напрямки підвищення робочих активів банківської системи України.

4. Дослідження механізмів вдосконалення керованості банківської системи України з боку Національного банку, вдосконалення емісійних та мультиплікаційних механізмів, підвищення ефективності та кваліфікованості банківського менеджменту, кадрового забезпечення банківської системи, надійності банківських операцій, розвиток парабанківської системи, контролю за дотриманням принципів конкуренції та рівних можливостей на ринку банківських послуг.

Особлива роль в сучасних дослідженнях банківської системи України належить вдосконаленню існуючих механізмів банківського споживчого кредитування шляхом впровадження нових методик адаптації банківських кредитів до різних потреб та різних верств населення. Яскравим прикладом такої адаптації є дослідження наступного кола питань актуальних як для комерційних банків так і для їх клієнтів: Який строк споживчого кредиту є оптимальним при одержанні споживчого кредиту? Яким є оптимальне співвідношення доходу позичальника до розміру запозичень? Яким є оптимальне співвідношення доходу позичальника до відсоткової ставки по кредиту? Чи існує зв'язок між зазначеними параметрами та видом заставного майна, що використовується для забезпечення кредитних зобов'язань позичальника? Якою є оптимальна схема страхування різних ризиків при використанні споживчого кредитування? Чи існує зв'язок між усіма зазначеними параметрами та факторами, що впливають на доцільність отримання позики та економічну ефективність застосування конкретних умов отримання споживчого кредиту? Дослідження та наукове обґрунтування відповідей на аналогічні виклики та запитання дозволяють розробити оптимальну кредитну стратегію для різних груп позичальників як під час отримання позики так і її корегування протягом періоду користування нею. Це є особливо актуальним в умовах, коли банківська система пропонує споживчі кредити на строк до 25 років, а фінансовий стан переважної більшості позичальників може суттєво змінитися за цей період як в сторону погіршення, так і покращення. Корегування кредитної політики в таких умовах виявляється достатньо важливим та актуальним.

Зазначені дослідження дозволяють також формувати і корегувати кредитну політику комерційного банку з метою охоплення найбільшого сегменту споживачів серед різноманітних верств населення та підвищення ефективності та надійності кредитного портфеля комерційного банку, сформованого за рахунок споживчих кредитів. При такій кредитній політиці банк все більш перебирає функцію не тільки кредитора, а і консультанта та радника свого клієнта, що, безумовно, підвищує рівень довіри клієнта до банку, створює умови для підвищення ділової активності та розвитку у клієнта підприємницького мислення та активізації ініціативи споживачів банківських послуг до подальшого розвитку відносин між клієнтом та банком.

Також актуальними є дослідження головних критеріїв визначення кредитоспроможності фізичної особи – потенційного позичальника. При цьому доцільним представляється вдосконалення аналізу критеріїв оцінки платоспроможності та визначення впливу окремого фактора на загальний рівень кредитоспроможності. Треба, наприклад, визначити рівень впливу таких факторів як вік, професія, законотворчість, досвід роботи з банківськими продуктами, наявність економічної освіти, психологічні особливості особистості, сімейний стан та інш. на вірогідність та рівень наявності ризиків, що виникають під час користування споживчим кредитом. Економічні дослідження повинні дати відповідь на питання: Яким чином, тобто розміром наданого кредиту, його терміном, або відсотковою ставкою необхідно нивілювати різний рівень ризикованості для різних верств та груп користувачів споживчих кредитів? Яким чином корегувати кредитну політику комерційного банку у часі для забезпечення адекватності кредитного портфеля банку новим вимогам та викликам, що формують нові ресурсні можливості банку? Як враховувати вплив активного користування фізичною особою-позичальником великим переліком банківських продуктів саме цього банку та активну його співпрацю по інших напрямках банківської діяльності? Як розбудовувати стратегію додаткового страхування фізичних осіб, та її вплив на кредитоспроможність позичальника? Сучасна економічна теорія не дає відповіді на перелічені запитання. Водночас ринок споживчого кредитування набирає обертів і все більш заміщує частку кредитів підприємств у кредитному кошику комерційних банків.

Стосовно дослідження шляхів подальшої інтеграції банківської системи України у світову та європейську банківську систему доцільним представляється більшою мірою дослідження досвіду країн пройшовших такий шлях та здійснивши або здійснюючих аналогічні перетворення. До таких країн можна віднести наступні: Іспанія, Португалія, Греція, Польща, Чехія, Угорщина, Прибалтійські країни, певною мірою Італія та інш. Дослідження українських науковців, безумовно, можуть збагатити набутий іноземний досвід, адаптувати його до реалій української економіки, але навряд українські дослідження здатні запропонувати кардинально нові механізми інтеграції банківської системи України, які суттєво відрізняються від існуючих механізмів інтеграції.

СОДЕРЖАНИЕ

Секция 1. Совершенствование финансового механизма реального сектора экономики	
Алексеев И.В. Финансовый механизм и реальный сектор экономики.....	3
Анисимова Е.С. Особенности администрирования налога на добавленную стоимость в зарубежных странах.....	6
Багрова И.В. Шляхи удосконалення управління інвестиційною діяльністю підприємств.....	8
Брюховецкая Н.Е. Возможности увеличения капитализации отечественных предприятий.....	11
Булеев И.П. Методы финансового планирования на предприятиях.....	13
Галушко О.С. Удосконалення фінансового механізму стимулювання інноваційної діяльності підприємств.....	16
Глухов А.Ю. Оптимизационное моделирование как возможное направление планирования и управления ресурсами предприятия.....	18
Десятнюк О.М. Основні ознаки ризиковості податкової системи України.....	20
Длугопольський О.В. Дієвість міжбюджетних трансфертів та “ефект липучки”.....	23
Ермоленко Г. Г., Друзин Р. В. Эволюции конкурсного производства в Украине.....	25
Ермошкіна О.В. Джерела фінансових ресурсів в системі управління фінансовими потоками підприємства.....	28
Иванов Ю.Б. Налоговый кодекс и проблемы развития упрощенной системы налогообложения.....	31
Иванова О.Ю. Ефективність конкурентних переваг підприємства.....	33
Катан Л.І. Фінансові аспекти стійкості та стабільності аграрного виробництва.....	36
Кміть В.М. Роль податкового законодавства у економічній стабільності держави.....	39
Костишина О.Я. Прийняття фінансових рішень: сутність та значення в операційній діяльності підприємств.....	41
Костромський М.В. Шляхи реалізації державної інвестиційної політики.....	44
Костирко Л.А. Стратегічне фінансове планування - обов'язковий елемент механізму реалізації фінансової стратегії суб'єкту господарювання.....	46
Костирко Р.О. Комплексна оцінка ризику внутрішнього контролю витрат підприємства.....	48
Крамаренко Г.А. Развитие финансовой системы и экономический рост.....	51
Крупка М. І., Дропа Я. Б. Механізм здійснення контролю за дебіторською заборгованістю підприємства в умовах реструктуризації економіки України.....	52

Крисоватий А.І. Новітня парадигма філософії взаємозв'язку інфляції і оподаткування.....	57
Кубіній Н.Ю. Проблема в системі діагностики управлінських фінансових рішень.....	60
Кудревич В.В. Первичное публичное размещение акций.....	61
Мельник П.В., Миргородська Л.С. Ключові аспекти реформування податкової системи України в контексті прийняття податкового кодексу.....	63
Микитюк І.С. Управління якістю державного фінансового контролю.....	66
Мищенко В.А., Лернер Ю.И., Механизм обеспечения принятия хозяйственных решений на основе экономических инструментов.....	68
Мозенков О.В. Проблеми законодавчої бази відносно врегулювання процесів банкрутства підприємств.....	70
Нічосова Т.В. Міжнародний досвід функціонування ринку корпоративних облігацій.....	73
Омелянович Л.О. Держава і фінанси.....	75
Омелянович М.Ю. Фінансово-кредитні умови відтворювального розвитку підприємств.....	78
Підхонний О.М., Яструбецька Л.С. Експертні методи в управлінні фінансовою безпекою суб'єктів господарювання.....	80
Пирог О.В. Іноземне інвестування банківського сектору України.....	82
Плаксин В. И. Концепция моделирования управления рыночными хозяйственными системами.....	85
Плаксин В. И., Полещук А.С. Теоретические основы синергетической эффективности хозяйственной системы.....	87
Саловская Л.В., Оришака О.В. Информационное обеспечение финансового механизма реального сектора экономики.....	89
Серебрянский Д.М. Проблеми ідентифікації та формування податкової історії платників податків в Україні.....	91
Скрипник А.В. Роцільність впровадження податку на нерухомість.....	94
Сорокина С.В. Совершенствование государственного регулирования формирования прибыли в виноделии.....	96
Рудик О.Р. Роль та значення моніторингу в антикризовому управлінні на вітчизняних підприємствах.....	99
Супрунюк Ю.І. Інтелектуальна інформаційна система підтримки прийняття стратегічних рішень управління фінансовою діяльністю підприємства.....	101
Чудновець І.Б., Константінова Аспекти інвестиційної діяльності фінансового механізму регіону (на прикладі чернігівської області).....	102
Удовенко В.А. Векторный подход к управлению экономическими системами.....	104
Хохлов В.В. Статистический факторный анализ в эконометрических исследованиях.....	108
Шипунова О. В. Проблема выделения финансового механизма как отдельной категории в условиях рынка.....	111

Щетілова Т.В. Фінансові аспекти оцінки ефективності і управління розвитком макроекономічних систем.....	112
--	-----

Секция 2. Развитие финансовой системы социально-ориентированной экономики

Алесина Н.В. Методический подход к структурированию инновационных хозяйственных систем (на примере рыбного хозяйства Украины).....	115
Арістова А.М. Необхідність та передумови впровадження оцінки вартості фінансових установ як інструмента управління.....	117
Близнюк В.В. Фінансування системи освіти як запорука розвитку людського капіталу країни.....	119
Гаманкова О.О. Регулювання ринку страхових послуг: концепція державного нагляду.....	122
Глухова Н.А. Об оценке экономической эффективности информационных технологий.....	124
Горбаньова М.М. Проблеми управління фінансовими ресурсами підприємства.....	127
Жежель Ю.В. Системный подход в управлении формированием денежных потоков предприятия.....	129
Казнова М.И. Зарубежный опыт бюджетного финансирования социальной сферы.....	132
Колодізев О.М. Кредитний механізм як інструмент стимулювання гео економічного розвитку регіонів.....	134
Кравченко О.С. Конкурентна політика в Україні.....	137
Лучка А.В. Суть і підходи до виокремлення власних доходів бюджетів місцевого самоврядування.....	139
Мищенко В.А., Іваницкий В.Д., Шевченко М.Н., Ситак И.Л. Проблема формирования среднего класса как инновационного ядра социально-экономического развития.....	142
Мних О.Б. Необхідність узгодження фінансових і нефінансових показників в процесі розбудови соціально-орієнтованої економіки.....	145
Нагайчук Н.Г. Управління активами – важлива складова інвестиційної діяльності страховика.....	147
Омелянович М.Ю. Фінансово-кредитні умови відтворювального розвитку підприємств.....	149
Паянок Т.М. Реалізація соціальної спрямованості державного регулювання за допомогою впровадження диференційованої ставки ПДВ.....	152
Пересипкіна П.Н. Сутність оцінки соціальної ефективності державного бюджету на 2007 рік.....	154
Пискун Е.И., Кучеренко В. С. Денежные средства населения как фактор экономического роста страны.....	157
Рогов Г.К. Удосконалення фінансової системи як передумова розвитку соціально-відповідального бізнесу.....	159

Сафронова І.О., Іванова Т.С. Фактори впливу на ефективність автоматизованих інформаційних систем.....	161
Сінельник Н.В. Роль освіти у соціально-економічному розвитку суспільства.....	164
Соколик М.П. Динаміка заощаджень населення та їх роль у розвитку фінансової системи.....	166
Стоян В.І. Управління фінансами місцевих громад.....	169
Ткаченко Н.В. Фонди захисту страхувальників як альтернатива посилення державного втручання в діяльність страховиків.....	172
Швабій К.І. Ключові питання сучасної теорії оптимального оподаткування.....	175
Шумська С.С. Прогрес реформ фінансової системи України у міжнародному вимірі.....	177
Чайковська О.В., Чепілова А.В. Фінансова політика в умовах соціально-орієнтованої економіки.....	179

Секция 3. Кредитно-денежное регулирование экономического развития

Берегуля А.А. Состояние и проблемы в развитии рынка ипотечного кредитования.....	182
Береславська О.І., Онишко С.В. Доларизація в Україні та її негативний вплив на економічний роз виток.....	184
Брітченко І.Г. Сучасні напрямки дослідження банківських механізмів фінансового управління економічними процесами в Україні.....	187
Бурденко І.А. Основні принципи визнання фінансових інструментів.....	190
Васильсва Т.А., Федірко В.В. Проблеми впровадження клієнтоорієнтованої стратегії як елементу комплексу маркетингу в банках.....	193
Вовчак О.Д. Сучасні тенденції розвитку інвестиційного потенціалу банків в Україні.....	195
Вожжов А.П. О закономерностях формирования банками инвестиционных ресурсов.....	198
Вожжов С.П. Моделирование природы банковской ликвидности.....	199
Волицька А.А. Валютний ризик в системі контролінгу комерційного банку.....	201
Глибокий В.М. Моделі оцінки портфельного кредитного ризику банку.....	204
Гордиенко А.И. Управление финансовыми рисками.....	207
Гречана А.О. Валютні інтервенції як монетарний інструмент регулювання економічного розвитку.....	211
Гринько Е.Л. Механизм рефинансирования и секьюритизации ипотечного кредитования.....	217
Дремова У.В. Учет особенностей долгосрочного кредитования при формировании кредитной политики банка.....	220

Матеріали
Всеукраїнської науково-методичної конференції
«Сучасні аспекти фінансового управління
економічними процесами»

Материалы
Всеукраинской научно-методической конференции
«Современные аспекты финансового управления
экономическими процессами»

Коректор Ю.М. Кравченко
Нормоконтролер Г.М. Персідськов
Комп'ютерний набір і верстка О.С.Анисимова, А.І. Гордієнко

Здано до набору 01.07.2007 р. __ Підп. до друку 12.07.2007 р. ДК № 1272 от
17.03.03
Формат 60x90/16. Пап. тип №1 Офс. друк. Ум. друк. арк. 19,0 Тираж 175 экз
Зам № 30

Видавництво СевНГУ, м.Севастополь – 53, Студмістечко, ул. Університетська
НМЦ, 23-52-10
E-mail: nmc@sevgtu.sebastopol.ua